

Dr. VON GULAT-WELLENBURG, *Das Wunder der Autosuggestion*. Gesellschaft für Bildungs- und Lebensreform, Kempten im Allgäu, 1925. Prijs G.M. 1.20, geb. 2.

Nu in den laatsten tijd de autosuggestie weer krachtig wordt gepropageerd, vooral door het optreden van COUÉ, achtte VON GULAT-WELLENBURG het gewenscht, in populaireren vorm uiteen te zetten, waarin die eigenlijk bestaat en wanneer en hoe zij het best is toe te passen.

Na op den grooten invloed te hebben gewezen, dien de geest op het lichaam heeft, bespreekt hij de verdeeling van ons geestesleven in een bewust en een onderbewust deel en betoogt dan, dat die invloed voornamelijk uitgaat van het onderbewuste. De functioneële stoornissen bij zenuwziekten vinden dus eveneens daar hun oorsprong. Wil men dus invloed op lichamelijke processen uitoefenen, dan moet op het onderbewustzijn worden gewerkt. Dit kan o.a. geschieden door suggestie.

Hij wijst er dan op, dat suggesties slechts invloed hebben, als zij worden aanvaard, wanneer men er aan gelooft, als zij dus voor waarheid worden gehouden; maar dan zijn zij ook de meening van den gesuggereerde zelf geworden. op dien grond betoogt hij, dat elke suggestie feitelijk autosuggestie is.

Hij meent nu, dat autosuggesties in het onderbewustzijn kunnen worden ingebracht, vanwaar zij dan automatisch hun werking op het lichaam uitoefenen, door ze vaak langzaam bij zichzelf te herhalen. Hij geeft daarom den raad, dat de geneesheer, in die gevallen waar hij suggestieve behandeling aangewezen acht, voor elk geval een passende suggestieve formule bedenkt en den patiënt aanspoort, die dikwijls langzaam op te zeggen, terwijl hij rustig ligt en zooveel mogelijk zijn aandacht op die suggestie concentreert. Hij is er van overtuigd, dat deze methode goede gevolgen zal hebben, indien de patiënt slechts volkomen passief de suggestie tracht te aanvaarden. Mocht dit den patiënt niet gelukken, dan wil VON GULAT hem de suggestie laten geven door den arts; getrouw aan zijn opvatting, dat alle suggestie autosuggestie is, wil hij deze hetero-suggestie slechts toepassen als voorbereiding tot hernieuwde autosuggestie.

Ten slotte de opmerking, dat, volgens mij verstrekte inlichtingen, de „Gesellschaft für Bildungs- und Lebensreform” de weidsche titel is, waarmede een handige uitgeverfirma zich tooit.

ADOLPH F. MEIJER.

Diagnostik und Therapie der Lungen- und Kehlkopf-Tuberkulose. Ein praktischer Kursus vom dr. H. ULRICH, aertztl. Direktor des Städt. Tuberkulose Krankenhauses Waldhaus Charlottenburg, Sommerfeld (Osthavelland)—Berlin JULIUS SPRINGER 1924. Prijs: 4.30 dollar, geb. 4.65 dollar.

Dit is een buitengewoon aardig boek. In een kort bestek — ruim 200 bldz. met 99 afbeeldingen — geeft het niettemin een volledig beeld van hetgeen diagnostiek en therapie tegenwoordig op het gebied der longtuberculose bereiken. Ondanks groote volledigheid

blijft het beknopt, ondanks beknoptheid wordt het nergens oppervlakkig, al wordt een enkel onderdeel, zooals de kindertuberculose, wat kort behandeld. Het is allermintst aan de schrijftafel samengesteld, of van ander werk overgeschreven: integendeel, geen onderwerp wordt behandeld, geen vraagstuk vermeld, zonder den indruk te geven, dat de schrijver er zijn persoonlijke meening over heeft, die in den regel op de eigen ruim 20-jarige ervaring berust. Op deze wijze krijgen oude hoofdstukken — zooals bijv. het physisch onderzoek — hernieuwde beking; nieuwere onderwerpen — het boek is tot op den laatsten tijd bij — verhoogde aantrekkelijkheid, daar immers door vermelding van de gronden, waarop de inzichten berusten, de lezer tot zelf oordeelen in staat is. Bijna overal zal men, naar mijn overtuiging, gaarne de inzichten van ULRICI deelen, die steeds zijn best doet om tot de kern der vraagstukken door te dringen en alles weg te laten, wat naar vaagheid of ledige bespiegelingen zweemt.

Kritisch tot op de grens van het nuchtere — hoe ware dit van ULRICI anders te verwachten — wordt het boek nergens sceptisch: het heeft daardoor opbouwende kracht en wordt den lezer tot een steun. Het is een voorbeeld, hoe in onzen tijd van versnippering en versplintering der geneeskunde het nog mogelijk is om een schoon en harmonisch geheel op te bouwen over een ziekte, wier wetenswaardigheden over zoo talrijke velden van wetenschap — historie, pathologische anatomie, kliniek, Röntgenologie, serologie en therapie — verspreid liggen.

Het boek kan in allen deele geslaagd genoemd worden; kan de beginner er zich gerust op verlaten, de groote waarde zal den meer gevorderde eerst duidelijk worden.

G. J. HUET.

G. HOLZKNECHT, *Röntgentherapie, Revision und neuere Entwicklung*. Negen voordrachten. URBAN und SCHWARZENBERG. Berlijn en Weenen, 1924, 99 bladzijden. Prijs 4½ Zwitsersche franken.

Dit boekje vormt de 2de aflevering van den 2den band van het door schrijver uitgegeven werk „Röntgenologie, eine Revision ihrer technischen Einrichtungen und praktischen Methoden”, waarvan de eerste band (ook in dit *Tijdschrift* aangekondigd) reeds vroeger in 1919 verscheen en waaraan na korter of langer tijd een in verband met de ontwikkeling der röntgenologie gekozen nieuw deel wordt toegevoegd.

Van de negen voordrachten zijn reeds 5 op andere plaatsen in druk verschenen; het geheel vormt een kritische beschouwing over de het meest op den voorgrond staande vragen bij de behandeling met röntgenstralen en dit geschiedt op de scherpe en rake wijze den schrijver eigen, zoodat het lezen er van niet alleen een nuttige, maar ook een aangename bezigheid is.

Voor den röntgenoloog is het geschikt de bekende beschouwingen van den schrijver over het begrip der prikkelende werking bijeen te hebben te zamen met zijn bestrijding van de toediening van